

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 1975/47
Karar Sayısı : 1975/57
Karar Tarihi:20/3/1975

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN MAHKEME : İstanbul 10.Asliye Ceza Mahkemesi.

İTİRAZIN KONUSU : 15.5.1974 günlü,1803 sayılı “Cumhuriyetin 50 nci Yılı Nedeniyle Bazı Suç ve Cezaların Affı Hakkında Kanun”un 2. maddesinin (B) bendinin iptali istenmiştir.

I- OLAY :

İstanbul 10. Asliye Ceza Mahkemesinin bakmakta olduğu davada sanık hakkında uygulanacak olan Türk Ceza Kanunu’nun 503. maddesinin yer aldığı 1803 sayılı Yasanın 2. maddesinin (B) bendinin, Anayasanın 92.maddesinin beşinci fıkrasıyla saptanan yöntemlere uyulmayan yasalaştırıldığı Cumhuriyet Savcılığında ileri sürülmüş, bu iddia yersel Mahkemece ciddi görülerek, söz konusu Yasa hükmünün iptali için Anayasa’nın değişik 151. ve 22.4.1962 günlü, 44 sayılı Yasanın 27. maddeleri uyarınca Anayasa Mahkemesine başvurulmasına karar verilmiştir.

II. İLK İNCELEME :

Anayasa Mahkemesi, 20.3.1975 gününde toplanmış ve İçtüzüğü’nün 15. maddesi uyarınca gerekli ilk incelemeyi yaparak aşağıdaki sorunlar üzerinde durmuştur:

1- Anayasa Mahkemesinin itirazı incelemeye görevli ve yetkili olup olmadığı sorunu:

Suç ve Cezaların Affı Hakkındaki yasama belgelerinin Anayasaya uygunluk denetimine bağlı olup olmayacağı sorunu üzerinde tekrar tekrar tartışmalar yapılmış ve bu denetimin Anayasa Mahkemesince yapılmasına anayasal açıdan olanak bulunduğu sonucuna varılmıştır. Konu hakkında ayrıntılı gerekçeler daha önce Mahkememizin 28.11.1974 günlü, Esas: 1974/34, Karar: 1974/50 sayılı kararında tümüyle açıklanmış olduğundan (Resmi Gazete: gün; 21.1.1975 günlü, 15125) burada yinelenmesine gerek kalmamıştır.

Orada da gerekçeleriyle gösterildiği ve benimsendiği üzere, bir kuralı itiraz konusu yapılan 15.5.1974 günlü, 1803 sayılı Yasa, Anayasanın değişik 147. maddesindeki “Kanun” deyiminin kapsamına girmektedir. Öbür yönden, Anayasanın, Anayasaya uygunluk denetiminin dışında bıraktığı yasalardan, itiraz yoluyla gelen bu işe bakmanın Anayasa Mahkemesinin görevi içinde bulunduğu ortadadır.

Bu görüşe Şahap Arıç ve Halit ZARBUN katılmamıştır.

2- Esasın incelenmesinde sınır sorunu:

Esas Sayısı : 1975/47
Karar Sayısı : 1975/57

Sanık hakkındaki kamu davası Türk Ceza Kanununun 503. maddesine göre açılmıştır ve Mahkeme sanık hakkında ceza verirken asıl olarak bu yasa hükmünü uygulayacaktır. Halbuki Mahkemenin iptalini istediği 1803 sayılı Yasanın 2. maddesinin (B) bendinde sözü geçen yasa maddesinden başka daha birçok maddeler yer almaktadır. Mahkemenin görmekte olduğu davanın öteki maddelerle bir ilgisi bulunmamaktadır. O halde, Anayasanın değişik 151. ve 44 sayılı Yasanın 27. maddeleri gereğince, itiraz yoluyla gelen bu işte esasın incelenmesi, Mahkemenin uygulama durumunda olduğu yasam hükmü ile sınırlandırılmalıdır.

Nihat O. Akçakayalıoğlu Mahkemenin itirazının Af Yasasının 2. maddesinin (B) bendinin tümünü kapsadığından bu bent içinde bir ayırım ve sınırlandırma yapılamayacağı gerekçesiyle incelemenin sınırlandırılması kararına katılmamıştır.

3-İtiraz konusu kuralın daha önce iptaline karar verilmiş olması:

15.5.1974 günlü, 1803 sayılı Kanunun 2. maddesinin (B) bendindeki kuralın Türk Ceza Kanununun 503. maddesi yönünden iptaline 11.3.1975 gününde Esas: 1975/9, Karar:1975/37 sayı ile karar verilmiş bulunduğundan, bu konuda yeniden karar verilmesine yer kalmamıştır.

III-SONUÇ :

1- İşin incelemesinin Anayasa Mahkemesinin görev ve yetkisi içinde bulunduğuna Şahap Arıç'ın ve Halit ZARBUN'un karşıoylarıyla ve oyçokluğu ile;

2-İşin esasının 15.5.1974 günlü, 1803 sayılı Kanunun 2. maddesinin (B) bendinin Türk Ceza Kanununun 503. maddesiyle sınırlı olarak incelenmesine Nihat O.Akçakayalıoğlu'nun incelemenin (B) bendinin tümü yönünden yapılması gerektiği yolundaki karşıoyuyla ve oyçokluğu ile;

3-15.5.1974 günlü, 1803 sayılı Kanunun 2. maddesinin (B) bendinin Türk Ceza Kanununun 503. maddesi yönünden iptaline 11.3.1975 gününde Esas: 1975/9, Karar:1975/37 ve sayı ile karar verilmiş bulunduğundan bu konuda yeniden karar verilmesine yer olmadığına oybirliğiyle;

20.3.1975 gününde karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Üye
Muhittin TAYLAN	Kâni VRANA	Şahap ARIÇ
		Karşıoy eklidir.

Üye	Üye	Üye
İhsan ECEMİŞ	Ahmet AKAR	Halit ZARBUN

Esas Sayısı : 1975/47
Karar Sayısı : 1975/57

Üye

Abdullah ÜNER

Üye

Ahmet KOÇAK

Üye

Muhittin GÜRÜN

Üye

Lütfi ÖMERBAŞ

Üye

Hasan GÜRSEL

Üye

Ahmet Salih ÇEBİ

Üye

Şevket MÜFTÜGİL

Üye

Nihat
O.AKÇAKAYALIOĞLU

Üye

Ahmet H.BOYACIOĞLU

KARŞIOY YAZISI

Görev Sorunu :

1803 sayılı Af Kanunu ile ilgili itirazın incelenmesinin Anayasa Mahkemesinin görevi içinde bulunduğu hakkında oyçokluğu ile verilen karara, Anayasa uygun görmediğimden, katılmıyorum.

Bu konudaki karşıoy gerekçelerim, 21.1.1975 günlü ve 15125 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan, Anayasa Mahkemesi'nin 28.11.1974 günlü ve 1974/34-50 sayılı kararına ilişkin karşıoy yazımın I nolu kısmında tafsilâtlı olarak yazdığım gerekçelerin, prensipleri itibariyle, aynı olduğundan, burada tekrarına gerek görülmemiştir.

Sözü geçen karşıoy yazımda açıklanan gerekçelerle, Anayasa Mahkemesinin çoğunlukla verdiği görev konusu ile ilgili karara karşıyım.

Üye

Şahap ARIÇ

Esas Sayısı : 1975/47
Karar Sayısı : 1975/57

KARŞIOY YAZISI

21.1.1975 günlü 15125 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahkemenin 28.11.1974 günlü, 1974/34-50 sayılı kararına ilişkin karşıoy yazımda açıkladığım görev ve yetkiye ilişkin gerekçelerle, çoğunluğun kararına da katılmıyorum.

Üye

Halit ZARBUN